

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 2C/93/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5814206982
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jagnešák
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2017:5814206982.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudcom JUDr. Miroslavom Jagnešákom v sporovej veci žalobcu: X. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom A. D. XXXX/XX, X., zastúpeného JUDr. Ľubomírom Kubošom, advokátom so sídlom Bernolákova 18, Trstená proti žalovanému: M. E. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXXX/XX, X., zastúpenému JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom so sídlom Podbiel 177, o zaplatenie 1.000,- Eur s príslušenstvom,, takto

rozhodol:

- I/ Súd návrh žalobcu z a m i e t a.
- II/ Žalovaný má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.
- III/ Žalobca je p o v i n ý zaplatiť štátu trovy konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu na tunajší súd 05. 11. 2014 sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 1 000,- Eur spolu s 5,5 % úrokom z omeškania od 04. 10. 2014 do zaplatenia a náhradu trov konania.
2. Svoju žalobu odôvodnil ju tým, že dňa 22. 02. 2012 žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca prenechal žalovanému peniaze v sume 1 000,- Eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť žalobcovi požičanú sumu v mesačných splátkach po 100,- Eur. Žalobca odovzdal žalovanému peniaze v sume 1 000,- Eur v hotovosti k rukám žalovaného v deň uzatvorenia zmluvy o pôžičke. Žalovaný požičanú sumu nevrátil aj napriek výzve žalobcu z 18. 09. 2014, ktorá bola žalovanému doručená na adresu jeho pobytu, a kde mu bola určená lehota na vrátenie pôžičky najmenej do 03. 10. 2014.
3. V uvedenej veci súd podľa žaloby vydal dňa 07. 11. 2014 pod č. k. 5Ro/120/2014-13 platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný včas odpor s odôvodnením, v ktorom poukázal na to, že dôkazy, ktoré predložil žalobca k žalobe sú falošné, zápis o finančnej pôžičke od žalobcu nikdy nevidel a nepodpísal. Nikdy si 1000,- Eur od žalobcu nepožičal a žiadnu zmluvu nepodpísal, niekto musel sfaľšovať jeho podpis.
4. Žalobca vo vyjadrení k podanému odporu poukázal na nepravdivé tvrdenia žalovaného o tom, že si nepožičal peniaze v sume 1000,- Eur a tiež v tom, že zápis o finančnej pôžičke zo dňa 22. 02. 2012 nikdy nevidel a nepodpísal.
5. Žalobca vo výpovedi zotrval na podanej žalobe poukazujúc na to, že v minulosti žalovanému poskytol viacero pôžičiek, keďže bol jeho zamestnancom a pracoval ako čašník. Ohľadom zápisu zo dňa 22. 02. 2012 uviedol, že ho písal osobne on, ale na zápise je jeho podpis ako za zamestnávateľa a za

zamestnanca je podpis žalovaného. Žalovaného vyzýval na splácanie pôžičky, avšak staval rodinný dom, a vždy mal dôvody, prečo nezaplatil. V knihe "zápisník bezpečnosti práce" mal odložený originál zápisu o pôžičke, kde našiel len kópiu zápisu o pôžičke. Žalovaného vyzval podľa výzvy z 12. 11. 2014 na zaplatenie žalovanej sumy do 19. 09. 2014 s tým, že ak v uvedenej lehote pôžičku nezaplatí bude požadovať príslušné percentá. Zásielka bola podaná na pošte 12. 09. 2014. Originál zápisu o pôžičke mu zobral žalovaný, nechal mu len kópiu zápisu, aby spochybnil akt požičania peňazí.

6. Žalovaný poprel poskytnutie pôžičky podľa dokladu označeného ako "Zápis o pôžičke zo dňa 22. 02. 2012 a jeho podpis na tejto listine, žiaden taký doklad nepodpisoval. Potvrdil však poskytnutie pôžičky v minulosti, ktoré žalobcovi vrátil. Bolo to v roku 2010, kedy mu požičal. Tieto peniaze boli poskytnuté na dobré slovo a nie v písomnej forme. Nevenoval pozornosť dokladom týkajúcich sa prevádzky ako zápisník bezpečnosti práce, hygienické knihy, a preto sa nevedel vyjadriť, či boli na mieste, o ktorom tvrdil žalobca. Poukázal na to, že žalobca si mal na príslušné úradné listiny dať pozor.

7. Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal dokazovanie výsluchom svedkov Y. H. a I. E., E. E., znaleckým posudkom znalca z odboru písomoznalectvo, odvetvie ručné písmo a obsahom listín tvoriacich súčasť spisu, pričom ustálil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca si nárok na zaplatenie sumy 1 000,- Eur uplatnil ako zmluvný nárok na základe zmluvy o pôžičke uzavretou medzi ním ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, o čom predložil doklad "Zápis o finančnej pôžičke" vystavený 22. 02. 2012 v X. (čl.3). Z jeho obsahu vyplýva poskytnutie pôžičky žalobcu žalovanému vo výške 1 000,- Eur, ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť v 100,- Eur mesačných splátkach.

9. Žalovaný popieral spísanie akéhokoľvek zápisu o pôžičke, ako aj to, že podpis na tomto zápise nie je jeho podpisom.

10. K poskytnutiu finančných prostriedkov žalobcom žalovanému mal súd obsahom výpovedí svedkov preukázané, že žalobca žalovanému peňažné prostriedky reálne poskytol. Svedok E. E. potvrdil, že bol priamym svedkom, keď žalobca odovzdával žalovanému peniaze a hoci nevidel akú sumu, žalobca dával na podpis žalovanému nejaký papier, ktorý žalovaný odmietol podpísať. Malo sa tak stať v pohostinstve, ktoré prevádzkuje žalobca, kde žalovaný pracoval a kde chodili spoločne posedieť. Menovaný svedok tiež potvrdil, že žalovaný mu to sám povedal a to asi 3 týždne po odovzdaní peňazí a tiež potvrdil to, že mu mal povedať, že to pôjde odrobiť alebo nejako splácať. Obdobne vypovedal svedok I. E. potvrdzujúci požičanie peňazí žalobcom žalovanému, ktorú vedomosť má od toho, že mu žalobca ukázal SMS správu, obsahom ktorej bolo požičanie peňazí. Aj svedok I. E. potvrdil, že medzi žalobcom a žalovaným bola taká dohoda, že peniaze buď odpracuje alebo ich zaplatí v splátkach. Žalovaný v tom období nemal peniaze, a preto žalovanému pomohol so získaním práce, aby mohol vrátiť peniaze. Hoci nevedel presne uviesť, či k požičaniu peňazí malo dôjsť v čase, kedy žalovaný u žalobcu pracoval alebo nepracoval, potvrdil, že k pôžičke peňazí malo dôjsť niekedy v rokoch 2012 - 2013. Aj výpoveď svedkyne Y. H. potvrdila požičanie peňazí zo strany žalobcu žalovanému, keďže svedkyňa uviedla, že žalovanému bola poskytnutá pôžička viackrát, v súvislosti s tým, že žalovaný staval rodinný dom. Asi tri roky dozadu, t.j. v roku 2012 prišiel za žalobcom žalovaný, rozprávali sa v kuchynke, kde nebola prítomná a potom jej žalobca povedal, že bol za ním žalovaný a chcel požičať peniaze. Svedkyňa síce nebola priamym svedkov odovzdávania peňazí a podpisovanie nejakého dokladu, ale potvrdila, že žalobca jej volal, keď bola PN, či môže nastúpiť na prevádzku na jej zmenu, aby mohol splatiť takto poskytnutú pôžičku, o ktorej jej žalobca povedal asi 2 mesiace potom, ako žalovaný ukončil pracovný pomer.

11. Závery znaleckého posudku potvrdili, že podpis na liste o pôžičke zo dňa 22. 02. 2012 je vysokou mierou pravdepodobnosti pravým podpisom M. E. E. za predpokladu, že listina sa zhoduje s originálom. Ohľadom zhodnosti kópie s originálom dokladu znalec konštatoval, že nezistil žiadne stopy mechanického, chemického alebo iného zásahu, pričom ohľadom príčin existencie horizontálnej čiernej čiary v mieste stredovej osi - v preklade nalomenia štruktúry papiera, je možné identifikovať veľmi jemný farebný nános pozostávajúci z modrých a čiernych farebných pigmentov, keď pri tlačení bola použitá zhodne čierna a modrá tlačiarenská farba. Príčinou tejto horizontálnej čiary môže byť jednak to, že doklad je kompiláciou dvoch samostatných polovic papiera, alebo farebný nános je výsledkom otláčenia tlačiarenskej farby zo zošita, kde sa sporný doklad mal nachádzať, t.j. v zápisníku o bezpečnosti práce. Porovnaním jednotlivých podpisov žalovaného znalec ďalej zistil, že podpisy sú

opticky aj morfológicky podobné aj napriek fyziologickej až výraznej morfológickej variačnej šírke najmä stredných častí porovnávacích podpisov.

12. Prvostupňový súd teda na základe takto vykonaných a vyhodnotených dôkazov rozhodol rozsudkom č.k. 2C/93/2014 zo dňa 16. 03. 2016 tak, že návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel a právny vzťah medzi účastníkmi konania podriadil pod ustanovenie § 657 OZ - zmluva o pôžičke.

13. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a to cestou svojho právneho zástupcu, v ktorom namietal skutočnosť, že žalobcovi podpísal nejakú zmluvu o pôžičke peňazí. Poukázal na to, že v minulosti mu žalobca požičal peniaze a to bez akéhokoľvek písomného dokladu. V tejto súvislosti poukázal aj na záver znaleckého dokazovania, keď znalkyňa pri ohliadke predloženého písomného dokladu, ktorým žalobca preukazoval pôžičku vo vzťahu k žalovanému, konštatovala, príčinou horizontálnej čiary na tomto doklade môže byť jednak to, že doklad je kompiláciou dvoch samostatných polovicí papiera a kópie podpisov hodnotila ako ťažko spracovateľné javy za predpokladu, že kópia podpisu sa zhoduje s originálom. Teda záver znaleckého posudku platí len za predpokladu, že sa kópia listiny zhoduje s originálom.

14. Po podanom odvolaní žalovaného Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 11Co/312/2016-196 zo dňa 20. 12. 2016 zrušil rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 2C/93/2014-130 zo dňa 16. 03. 2016 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V zrušujúcom uznesení krajský súd konštatoval, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania prvostupňový súd nedospel k správnym skutkovým zisteniam a následne ani vec správne právne neposúdil. Poukázal hlavne na dôkazné bremeno žalobcu, ktorý v konaní tvrdí, že požičal žalovanému určitú finančnú sumu a bolo teda jeho povinnosťou o tom predložiť dôkaz.

15. S ohľadom na vyslovený záver krajského súdu a v intenciách tohto usmernenia prvostupňový súd vytýčil vo veci pojednávanie s tým, že žalobcu a jeho právneho zástupcu vyzval na predloženie originálu listiny - zmluvy o pôžičke medzi žalobcom a žalovaným, kópiu ktorej hodnotil súdny znalec v podanom znaleckom posudku v tomto súdnom konaní.

16. Žalobca v konaní nepredložil súdom požadovaný originál dokladu - zmluvy o pôžičke s odôvodnením, že mu ho musel zobrať žalovaný a ponechal mu len kópiu, aby takým spôsobom spochybnil požičanie žalovanej sumy. Žalovaný navrhoval v konaní opätovne vypočúť už predtým vypočutých svedkov (pre podaným odvolaním), od vykonania ktorých súd upustil s dôvodu, že už boli predsa vypočutí a po prípadnom poučení zo strany žalobcu by mohli vypovedať zaujato v jeho prospech. Právny zástupca žalovaného sa dovoľával záveru vysloveného krajským súdom v zrušujúcom uznesení - dôkazné bremeno žalobcu a poukázal na to, že právny zástupca žalobcu až teraz pripúšťa uzavretie tzv. ústnej zmluvy o pôžičke, ktorá je platná. Ide o účelové tvrdenia až po závere vyslovenom krajským súdom v zrušujúcom uznesení.

17. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

18. Podľa § 185ods. 1 až 3 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. (2) Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak. (3) Súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva.

19. Podľa § 191 ods.1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

20. Podľa § 215 ods.1, 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. (2) Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

21. Podľa § 216 ods. 1 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu.

22. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

23. Z ustanovenia § 657 OZ vyplýva, že zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi na voľné nakladanie druhovo určené veci, najmä peniaze, pričom dlžník sa zaväzuje vrátiť veriteľovi po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Zákon pre zmluvu o pôžičke nevyžaduje písomnú formu, preto je možné túto uzavrieť i ústne, či konkludentne. V tomto súdnom konaní sa žalobca opiera hlavne o písomný doklad - písomnú zmluvu o pôžičke zo dňa 22. 02. 2012, keď predloženou kópiou tejto zmluvy preukazuje aj reálne poskytnutie žalovanej sumy 1000,- Eur. K zmluve o pôžičke teda nedochádza len na základe dohody strán účinným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy o pôžičke, ale až skutočným odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi. Veriteľ, ktorý sa žalobou na súde domáha od dlžníka vrátenia predmetu pôžičky musí preto splniť dôkaznú povinnosť nielen o tom, že s dlžníkom v určitom čase uzavrel zmluvu o pôžičke, ale aj o tom, že predmet pôžičky, teda peniaze, dlžníkovi skutočne prenechal, a že žalovaný dlh riadne a včas nezaplatil. Dokiaľ k odovzdaniu peňazí nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah z pôžičky nevznikne. V danej veci bolo preto pre posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku žalobcu potrebné preukázať nielen na dohodu strán ohľadne podstatných náležitostí zmluvy o pôžičke, ale aj na to, či došlo k reálnemu poskytnutiu pôžičky - odovzdaniu žalovanej sumy peňazí žalobcu žalovanému. V konaní vypočutí svedkovia zhodne potvrdili vedomosť o tom, že žalobca žalovanému pôžičku poskytol, aj iba svedok E. E. bol priamo svedkom odovzdania peňazí žalovanému a túto skutočnosť mu sám žalovaný oznámil. Svedok I. E. potvrdil požičanie peňazí žalovanému, pričom vedomosť nadobudol z obsahu správy SMS poskytnutej žalobcom a tiež pri posezení v pohostinstve žalobcu. Obdobne svedkyňa Y. H. hoci tiež nebola priamym svedkom potvrdila prítomnosť žalovaného u žalobcu za účelom poskytnutia finančných prostriedkov a hoci jej to mal oznámiť žalobca. Súd nemal dôvod pochybovať o vierohodnosti týchto svedkov, keďže títo vypovedali na zadané otázky plynule a vecne bez úskokov a prakticky zhodne. Svedkovia tiež potvrdili splácanie pôžičky v splátkach (formou práce alebo platením časti finančných prostriedkov), a v tomto ich výpovede zodpovedajú obsahu "Zápisu o finančnej pôžičke" (čl.3), kde je dohodnutá výška mesačnej splátky 100 Eur bez konkrétneho dátumu splatnosti. Je však tu aj ďalšie skutočnosť, že žalobca požičal žalovanému finančné prostriedky viackrát a to bez písomného dokladu a o tom uvedení svedkovia mali vedomosť. Žalobca v konaní preukazoval poskytnutú pôžičku a odovzdanie finančných prostriedkov písomným dokladom zo dňa 22. 02. 2012. Bolo teda jeho povinnosťou predložiť o tom aj hodnoverný a nespochybniteľný dôkaz. Ohľadom predloženej kópie dokladu zo dňa 22. 02. 2012 a záveru znalca, že môže ísť o kompiláciu dvoch samostatných polovicí papiera, tvrdenia žalovaného, že taký doklad nepodpísal a tam uvedenú sumu neprevzal od žalobcu, bolo teda povinnosťou žalobcu vo vlastnom záujme predložiť originál dokladu zo dňa 22. 02. 2012, na ktorom by bol aj nespochybniteľný podpis žalovaného. Ak tak žalobca neurobil, tak sa dostal do dôkaznej núdze a neunesol dôkazné bremeno.

24. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Ide o účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalobca v konaní tvrdil, že požičal žalovanému určitú finančnú čiastku, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti.

25. V súvislosti s predloženou kópiou dokladu o pôžičke zo dňa 22. 02. 2012 sa však vynára otázka, že prečo by žalovaný ponechal žalobcovi k dispozícii len kópiu tohto dokladu potom, čo mu odcudzil originál z bezpečnostnej knihy.

26. Zhrnúc vyššie uvedené je súd názoru, že žalobca v tomto súdnom konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadom pôžičky finančných prostriedkov žalovanému, ktoré sú predmetom sporu, a preto jeho návrh zamietol.

27. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. 2) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

30. V tomto konaní žalovaný mal plný úspech a teda v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP má teda právo na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o ich výške rozhodne samostatným uznesením súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)(§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.